
Aika 06.11.2023 klo 16:30 - 19:03

Paikka Kirkkonummen kunnantalo, Kirkkonummi-sali

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 373	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 374	Pöytäkirjan tarkastus ja tarkastajien valinta	5
§ 375	Kunnan tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2024, kv	6
§ 376	Kunnan kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2024, kv	8
§ 377	Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-26 taloussuunnitelman hyväksyminen, Kv	11
§ 378	MAL 2023 -suunnitelman hyväksyminen (kv)	16
§ 379	Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2024-2027	27
§ 380	Liikerakennusten korttelialueen tontin osan myynti Gesterbyssä	35
§ 381	Toimitilapalvelujen lautakunnan lisämäärärahaesitys, Kv	37
§ 382	Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen johtokunnan lisätalousarvioesitys vuodelle 2023, Kv	39
§ 383	Vastaus valtuustoaloitteisiin 2/2019: Muovinkäytön vähentäminen ja muovin kierrätyksen tehostaminen Kirkkonummella sekä 12/2022: Kirkkonummen liittyminen mukaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovista -kampanjaan, Kv	42
§ 384	Vastaus valtuustoaloitteeseen 5/2023: ResQ-applikaation käyttöönotto koulujen ylijäämäruuan myymiseksi ja hävikin vähentämiseksi (kv)	45
§ 385	Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta (S.M.), Kv	48
§ 386	Kunnanjohtajan ajankohtaiset asiat	50
§ 387	Kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeusmenettelyä varten saapuneet päätökset	51
§ 388	Pöytäkirjoja tiedoksi	52
§ 389	Muut asiat	53

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä olleet jäsenet	Haapaniemi Timo	16:30 - 19:03	puheenjohtaja	esteellinen § 380
	Kjerin Ulf	16:30 - 19:03	II varapuheenjohtaja	puheenjohtaja § 380
	Aintila Anna	16:30 - 19:03	jäsen	
	Granström Anneli	16:30 - 19:03	jäsen	
	Harinen Ari	16:30 - 19:03	jäsen	
	Huhmarniemi Saara	16:30 - 19:03	jäsen	
	Kaihlaranta Kati	16:30 - 19:03	jäsen	
	Kajanti Carl-Johan	16:30 - 19:03	jäsen	
	Kaurila Matti	16:30 - 19:03	jäsen	
	Kilappa Antti	16:30 - 19:03	jäsen	
	Sahiluoma Anna	16:39 - 19:03	jäsen	saapui §:n 376 aikana
	Jäppinen Sanni	16:39 - 19:03	varajäsen	saapui §:n 376 aikana
	Lankinen Arttu	16:30 - 19:03	varajäsen	
	Björk Tony	16:30 - 19:03	kunnanvaltuuston puheenjohtaja	
	Hyvärinen Reetta	16:30 - 19:03	valtuuston I varapuheenjohtaja	
	Hakapää Minna	16:30 - 19:03	valtuuston II varapuheenjohtaja	
	Sailas Virpi	16:30 - 19:03	kunnanjohtaja, esittelijä	
	Lindell Esa	16:30 - 19:03	talousjohtaja	
	Kauppinen Anna-Kaisa	16:30 - 18:52	yhdyskuntatekniikan johtaja	poistui §:n 384 jälkeen
	Suni Marko	17:48 - 18:31	liikennesuunnittelija	läsnä § 379
	Ekström Gunnel	16:30 - 19:03	johdon assistentti, pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Aallonharja Piia, I varapuheenjohtaja			
	Myllyniemi Markus, jäsen			
	Suihkonen Jaana, hallintojohtaja			

Allekirjoitukset

Timo Haapaniemi
puheenjohtaja paitsi § 380

Ulf Kjerin
puheenjohtaja § 380

Gunnel Ekström
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty 13.11.2023

Anna Aintila
pöytäkirjantarkastaja

Anneli Granström
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnantalossa kunnan verkkosivuilla 14.11.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 373

Päätösehdotus	Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös	Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastus ja tarkastajien valinta

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 374

Valmistelija	johdon assistentti Gunnel Ekström, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi
Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus päättää</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan 2 tarkastaa tämän pöytäkirjan sähköisesti seuraavan aikataulun mukaan: <p>Torstaina 9.11.2023 lähetetään pöytäkirja sähköpostitse pöytäkirjantarkastajille, jotka ilmoittavat hyväksymisestään viimeistään maanantaina 13.11.2023. Jos hyväksymisviestiä ei tule sihteerille em. ajankohtaan mennessä, pöytäkirja katsotaan hyväksytyksi. Pöytäkirja allekirjoitetaan sähköisesti.</p> <p>Pöytäkirja on nähtävänä tiistaina 14.11.2023 kunnan verkkosivulla. Yleinen oikaisuvaatimusaika alkaa keskiviikkona 22.11.2023.</p>
Päätös	<p>Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Anna Aintila ja Anneli Granström.</p>

Kunnan tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2024, kv

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 375

738/02.03.01/2023

Valmistelija	talousjohtaja Esa Lindell, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto vahvistaa vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 7,1 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Selostus	<p>Kuntalain (410/2015) 111 §:n määräysten mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosentista sekä muiden verojen prosenteista. Verotusmenettelylain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä tuloveroprosentin suuruus. Tuloveroprosentti ilmoitetaan vuonna 2024 prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.</p> <p>Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja siten ko. palvelujen kustannukset siirrettiin kunnilta hyvinvointialueille. Tähän liittyen kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin yhtä paljon eli 12,64 prosenttiyksikköä, joka osuus siirtyi valtiolle hyvinvointialueiden rahoitukseen. Yhteisöveron osalta kuntaryhmän verosuutta leikattiin soteuudistuksen myötä noin kolmanneksella.</p> <p>Kunnanvaltuuston oli määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi 7,11 eli vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Vuonna 2024 esitetään kunnallisveroprosentiksi 7,1 %, koska uusi pyöristämissääntö vaatii kymmenyksen tarkkuutta.</p> <p>Alla olevassa, vuosille 2024-2026 Suomen Kuntaliiton lokakuussa 2023 laatimassa veroennusteessa vuosi 2022 on korkeamman 19,75 veroprosentin mukainen ennen soteuudistusta.</p>

Verotulot Kirkkonummi					1000 €
TILIVUOSI	2022	2023**	2024**	2025**	2026**
Verolaji					
Kunnallisvero	201 281	94 742	85 324	89 666	93 987
<i>Muutos %</i>	7,1	-52,9	-10,1	5,1	4,8
Yhteisövero	9 197	7 081	6 611	7 107	7 255
<i>Muutos %</i>	11,6	-23,0	-4,7	7,5	2,1
Kiinteistövero	12 738	13 479	15 250	15 337	15 337
<i>Muutos %</i>	7,0	5,8	13,1	0,6	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	223 215	115 302	107 184	112 111	116 578
<i>Muutos %</i>	7,3	-48,3	-7,0	4,6	4,0

Kunnallisveron kertymään vuonna 2023 vaikutti vielä aiemmat vanhalla veroprosentilla tulleet jälkilitykset verovuodelta 2022.

Kiinteistöverojen tuloarviossa on otettu huomioon maapohjan kiinteistöveron alaraja nostetaan 0,93 prosentista 1,3 prosenttiin.

Kunnan kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2024, kv

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 376

738/02.03.01/2023

Valmistelija	Talousjohtaja Esa Lindell, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää määrätä seuraavat kiinteistöverolaissa tarkoitetut kiinteistöveroprosentit vuodeksi 2024: <ul style="list-style-type: none"> • yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 % • yleisen kiinteistöveron maa-alueiden kiinteistöveroprosentti 1,30 % ehdollisena. Mikäli lakia ei hyväksytä, maa-alueiden veroprosentti määräytyy yleisen kiinteistöveroprosentin mukaisena • vakituiset asuinrakennukset 0,41 % • muut asuinrakennukset 1,40 % • rakentamaton rakennuspaikka 5,43 % • yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00 % 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Käsittely	Jäsen Anna Sahiluoma ja varajäsen Sanni Jäppinen saapuivat kokoukseen tämän pykälän alussa klo 16.39.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Selostus	Kiinteistön sijaintikunnalle suoritetaan vuotuista kiinteistöveroa kiinteistön arvon perusteella. Kiinteistön arvona pidetään varallisuuden arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 5 luvun ja sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten mukaisesti laskettavaa arvoa kiinteistöveron määräämisvuotta edeltävältä kalenterivuodelta. Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta. Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n (1266/2001) mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden

laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella.

Eduskunnan käsiteltävänä oli 12.10.2023 budjettilakina hallituksen esitys (HE 39/2023) kiinteistöverolain muuttamisesta. Esitys perustuu hallitusohjelman kirjaukseen siitä, että verotuksen painopistettä tulisi siirtää voimakkaammin maapohjan verottamiseen. Esityksen mukaisesti maapohja eriytetään yleisestä kiinteistöverolajista siten, että siihen sovelletaan omaa veroprosentin vaihteluväliä. Yleisen veroprosentin vaihteluväli rakennusten osalta säilyy ennallaan 0,93–2,00, mutta maapohjan osalta vaihteluvälin alarajaksi määrättäisiin 1,30. Maapohjan kiinteistöveroprosentin yläraja säilyisi 2,00 prosentissa. Kiinteistöverolain muutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024 eli se tulisi sovellettavaksi vuoden 2024 verotuksessa, joista maapohjan kiinteistövero nostetaan uudelle lain mukaiselle alarajalle (1,30 %). Muut prosentit ovat esityksessä ennallaan.

Vuoden 2024 veroprosenteista päätettäessä tulee esitetty uusi lainsäädäntö ottaa kunnissa huomioon päättämällä mahdollisesti maapohjan verotuksen tasosta siinä tapauksessa, että 17.11.2023 voimassa olevan kiinteistöverolain mukaan maa-alueiden osalta sovelletaan vähintään 1,30 %:n tasoa. Ehdotuksen mukaan Kirkkonummen kiinteistöverotuotto nousee noin 1,8 milj. eurolla.

Alla olevassa taulukossa on esitetty verotusarvot ja kiinteistöveroprosentit.

VEROTUSARVOT ja %	2022	2023*	2024**	2025**	2026**
Yleisen kiint.v- % alaiset					
maa- alueet	480 095	494 116	494 116	494 116	494 116
<i>Vero % (0,93-2,00); 2024 (1,30-2,00)</i>	0,93	0,93	1,30	1,30	1,30
rakennukset	257 344	308 178	308 178	308 178	308 178
<i>Vero % (0,93-2,00)</i>	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
VERO	6 858	7 461	9 290	9 290	9 290
Vak. asuinrakennukset	1 057 913	1 181 417	1 181 417	1 181 417	1 181 417
<i>Vero % (0,41-0,90 / 0,41-1,00)</i>	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41
VERO	4 337	4 844	4 844	4 844	4 844
Muut asuinrakennukset	57 481	64 174	64 174	64 174	64 174
<i>Vero % (0,93-2,00)</i>	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
VERO	805	898	898	898	898
Yleishyödylliset yhteisöt	6 877	6 069	6 069	6 069	6 069
<i>Vero %</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VERO	0	0	0	0	0
Rakentamaton rakenn.paikka	11 373	9 056	9 056	9 056	9 056
<i>Vero % (2,00-6,00)</i>	5,43	5,43	5,43	5,43	5,43
VERO	618	492	492	492	492
Verotusarvot yhteensä	1 871 084	2 063 010	2 063 010	2 063 010	2 063 010
<i>Muutos %</i>	3,6	10,3	0,0	0,0	0,0
MAKSETTAVA KIINT.VERO	12 618	13 695	15 524	15 524	15 524
<i>Muutos %</i>	4,1	8,5	13,3	0,0	0,0

Poiketen siitä, mitä kiinteistöverolain 12 b §:n 1 momentissa säädetään, Espoon, Helsingin, Hyvinkään, Järvenpään, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Sipoon, Tuusulan, Vantaan ja Vihdin kunnanvaltuustojen on määrättävä rakentamattomalle rakennuspaikalle veroprosentti, joka on vähintään 3,00 prosenttiyksikköä kunnanvaltuuston määräämää yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeampi.

Poiketen siitä, mitä kiinteistöverolain 11 §:ssä kiinteistöveroprosentin alarajasta säädetään, kunnanvaltuusto voi määrätä tuloverolain 22 §:ssä tarkoitetun yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentin edellä säädettyä alhaisemmaksi, jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Tässä pykälässä tarkoitetun kiinteistön kiinteistöveroprosentiksi voidaan määrätä myös 0,00, kuten Kirkkonummella on tähän saakka määritetty.

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-26 taloussuunnitelman hyväksyminen, Kv
Kunnanhallitus 06.11.2023 § 377
490/02.02.00/2023

Valmistelija	Talusojohtaja Esa Lindell, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy kunnanhallituksen ehdotuksen vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025–26 taloussuunnitelmaksi. 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Käsittely	Kunnanjohtaja Virpi Sailas ja talusojohtaja Esa Lindell esittelivät asiaa kokouksessa. Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi, että keskustelun aikana Arttu Lankinen on tehnyt seuraavan lisäehdotuksen: Lisäys 30 000 € (Lankinen Arttu) Kohdennetaan 30 000 € sivulla 47 mainittuihin sivistystoimen toimintaympäristön muutoksista johtuviin toimenpiteisiin, toimialan katsomiin kohteisiin, huomioiden kuntalaisille tehtävän hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn tulokset. Lisäehdotusta kannattivat Anneli Granström, Timo Haapaniemi ja Ulf Kjerin. Lisäehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat päätösehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Arttu Lankisen lisäehdotusta äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 6 JAA ääntä, 5 EI ääntä ja 2 tyhjää ääntä. Päätösehdotus sai enemmän ääniä ja voitti. JAA äänestivät Saara Huhmarniemi, Antti Kilappa, Ari Harinen, Sanni Jäppinen, Kati Kaihlaranta ja Anna Aintila.

El äänestivät Matti Kaurila, Timo Haapaniemi, Ulf Kjerin, Anneli Granström ja Arttu Lankinen.

Tyhjää äänestivät Anna Sahiluoma ja Carl-Johan Kajanti.

Päätös Kunnanhallitus päätti ehdotuksen mukaisesti.

Selostus Valtuustoryhmät ovat esittäneet kunnanjohtajan talousarvioesitykseen liittyviä kysymyksiä, joihin annettiin viranhaltijoiden vastaukset 26.10.2023. Valtuustoryhmien jäsenistä muodostuva talousarvion neuvottelutoimikunta kokoontui käsittelemään talousarviota 30. ja 31.10.2023. Neuvotteluissa käsiteltiin valtuustoryhmien esittämiä muutosehdotuksia ja hyväksytyjen muutosten sekä viranhaltijoiden tekemien muutosten pohjalta on muodostunut kunnanhallituksen ehdotus kunnanvaltuustolle vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025–26 taloussuunnitelmaksi. Talousarvion neuvottelutoimikunnan sekä viranhaltijoiden ehdottamat muutokset kunnanjohtajan talousarvioesitykseen ovat oheismateriaalina.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 16.10.2023 § 336

Valmistelija Talousjohtaja Esa Lindell,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

merkitä tiedokseen kunnanjohtajan talousarvioehdotuksen, johon kunnanjohtaja voi tehdä tarvittavia tarkennuksia.

2

käsitellä talousarvioesitystä seuraavan kerran 6.11.2023.

Käsittely Tämä pykälä käsiteltiin §:n 334 jälkeen.

Kunnanvaltuuston jäsenet olivat kutsuttuina paikalla kokouksessa tämän pykälän aikana klo 18.00 – 19.05.

Kunnanhallituksen jäsen Ari Harinen saapui kokoukseen tämän pykälän alussa klo 18.00.

Kunnanjohtaja Virpi Sailas, talousjohtaja Esa Lindell, sivistyksen palvelualueen johtaja Eeva-Kaisa Ikonen, yhdyskuntatekniikan

palvelualueen johtaja Anna-Kaisa Kauppinen ja yhteisten palvelujen hallintojohtaja Jaana Suihkonen esittelivät vuoden 2024 talousarviota ja vuosien 2025-26 taloussuunnitelmaa. Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen ja sivistysjohtaja Eeva-Kaisa Ikonen poistuivat kokouksesta tämän pykälän jälkeen klo 19.05.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Talousarvioprosessi

Talousarvion perusteita kuten väestökehitystä ja Kirkkonummen talouden skenaariota seuraavien 10 vuoden tähtäimellä käsiteltiin alustavasti valtuustoseminaarissa 31.5.2023. Toimielimet valmistelivat talousarvioesityksensä 30.9.2023 mennessä. Kunnanhallitus hyväksyi 11.9.2023 talousarvion ja taloussuunnitelman tarkennetut laadinnan kehykset vuoden 2024 talousarvion valmistelun lähtökohdaksi. Kunnanjohtaja on palvelualueiden talousarvioehdotusten pohjalta laatinut ehdotuksensa talousarvioksi.

Kunnanhallituksen päättämä valtuustoryhmien jäsenistä muodostuva talousarvion neuvottelutoimikunta kokoontuu käsittelemään talousarviota 30.–31.10. ja 1.11. Se tekee mahdollisia muutosehdotuksia kunnanhallituksen 6.11. pidettävään kokoukseen, jossa neuvotteluissa sovittujen muutosten pohjalta muodostuu kunnanhallituksen talousarvioesitys vuodelle 2024, joka menee kunnanvaltuuston käsiteltäväksi 13.11.2023.

Vuoden 2024 talousarvio

Toimintamenot, 152,0 milj. euroa, kasvavat ensi vuonna vuoden 2023 toteumaennusteeseen verrattuna 5,4 %. Henkilöstömenojen määräraha 87,1 milj. euroa, kasvaa noin 8,5 milj. euroa alkuperäiseen vuoden 2023 talousarvioon nähden. Vuoden 2023 kevään yleinen palkkaratkaisu nosti henkilöstömenoja vuonna 2023, joten siihen nähden vuoden 2024 määräraha kasvaa noin 5,5 milj. euroa. Palvelujen ostojen määräraha on 40,1 milj. euroa ja se kasvaa noin 4,8 milj. euroa alkuperäiseen vuoden 2023 talousarvioon nähden ja 2 milj. euroa toteumaennusteeseen nähden. Suurin kasvuun vaikuttava erä ensi vuonna on HSL maksuosuuden kasvu 1,4 milj. eurolla. Toimintatuottojen tuloarvio on 25,4 milj. euroa ja se arvioidaan kasvavan yli miljoonalla eurolla vuoden 2023 talousarvioon nähden ja olevan vuoden 2023 toteumaennusteen tasolla. Toimintakate on 126,6 milj. euroa, jossa kasvua on 11,9 milj. euroa ja 7,6 milj. euroa toteumaennusteeseen 2023 nähden.

Verotuloja arvioidaan saatavan 107,5 milj. euroa, joka on noin 3 milj. euroa vähemmän kuin alkuperäisessä vuoden 2023 talousarviossa ja 8 milj. euroa vähemmän kuin toteumaennusteessa 2023. Verotulojen lasku johtuu hyvinvointialueuudistuksesta, jolloin kaikkien kuntien veroprosentteja leikattiin 12,64 %-yksikköä. Vuonna 2023 saatiin vielä vanhan 19,75 %:n

mukaisen veroprosentin mukaisia jälkilitelyksiä, joita ei enää vuonna 2024 tule. Kiinteistöveron maapohjan veron alarajaa korotetaan Orpon hallituksen esityksen mukaan 0,93 prosentista 1,3 prosenttiin, joka tarkoittaa 1,8 milj. euron lisäystä verotuottoon.

Valtionosuutta on arvioitu saatavan 37,7 milj. euroa eli hieman vuotta 2023 enemmän.

Investointimäärärahaa on varattu 54,6 milj. euroa, jossa kasvua vuoteen 2023 nähden on 41,6 %. Talonrakennusinvestointeihin on varattu 10,5 milj. euroa.

Poikkeamat annettuun kehykseen

Kaikkien toimielimien esittelijöiden esitykset olivat tehty kehyksen puitteissa, mutta sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päätti lisätä nuorisopalveluiden avustuksiin 30 000 euroa ohjattuun iltatoimintaan. Yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti lisätä 50 000 euroa liikenneturvallisuustoimenpiteiden toteuttamiseen sekä 15 000 euroa yksityistieavustuksiin.

Kirkkonummen Vesi alitti noin 0,4 milj. euroa ja yhteiset palvelut 0,16 milj. euroa annetun kehyksen. Viimemainitussa on otettu huomioon määrärahojen siirto ICT kustannusten jaon tarkistuksen mukaisesti.

Kehyksessä oli sisäisesti laskutettuja ICT kustannuksia siirretty ulkoiseen laskutukseen yli 0,6 milj. euroa. Kehyksen tarkistuksen jälkeen on tehty vielä ICT kustannusten siirtoon lisäyksiä, jotka vähensivät yhteisten palveluiden ja kasvattivat sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen toimielinten toimintakatetta noin 300 000 euroa.

Poistojen laskentaan otettiin käyttöön tulevia poistoja simuloiva ohjelmisto, joka muutti poistoarvioita kehykseen verrattuna. Vuosien 2024 ja 2025 poistot pienentyivät, mutta vuoden 2026 kasvoivat simuloinnin tuloksena. Muutokset otettiin huomioon talousarvioesityksessä. Poistomenettelystä on tehty esitys kunnanhallitukselle, että menojäämpoistoista siirrytään tasapoistoihin. Simulointi onnistuu vain tasapoistoina.

Kuntien eläkevakuutus ilmoitti kehyksen tarkistuksen jälkeen kunnan tasausmaksun eli entisen eläkeperusteisen eläkemaksun vuoden 2024 kustannusosuuden, joka oli noin miljoona euroa kehyksessä ollutta suurempi. Lisäystarpeeseen vaikutti hyvinvointialueiden ja kuntien välinen eläkemaksujen jakosuhteen tarkennus.

Valtionosuuksista vähennettiin varovaisuussyistä tuloarviota hieman, koska lopullinen tieto niiden määrästä saadaan vasta vuodenvaihteessa.

Tasapainotavoitteen toteutuminen

Poistosuunnitelman tarkentuminen ja aleneminen vuosina 2024 ja 2025 tarkoittaa sitä, että vuosikate ilman käyttöomaisuuden myyntejä ja maankäyttökorvauksia riittää edelleen kattamaan poistot talousarvioesityksessä jopa kehystä parempana menolisäyksistä huolimatta. Kuitenkin vuonna 2026 poistot kasvavat kehykseen verrattuna, mikäli investoinnit toteutuvat suunnitellusti. Korkeasta investointitasosta johtuen lainanottotarve kasvaa suunnittelukaudella, ja lainat asukasta kohden kasvavat yli 1,5 kertaisiksi. Lainojen hoitokustannusten kattaminen nykyisellä korkotasolla alkaa osaltaan heikentämään tulosta, joka tulevilla suunnittelukaudella on ylijäämäinen.

Liitteet / bilagor

1 Kirkkonummen kunta Talousarvio 2024 KH

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Oheismateriaali muutosten erittely

MAL 2023 -suunnitelman hyväksyminen (kv)

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 378

286/00.04.02/2023

Valmistelija	Yhdyskuntatekniikan palvelualueen johtaja Anna-Kaisa Kauppinen, kunnanarkkitehti Tero Luomajärvi etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää hyväksyä tämän asian liitteenä olevan MAL 2023 -suunnitelman sekä merkitä tiedokseen MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA) 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Käsittely	Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen esitteli asiaa. Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi että keskustelun aikana Ulf Kjerin on jättänyt seuraavan lisäysehdotuksen: Raideliikenteen varikko (Kjerin Ulf) Kirkkonummen kunta on aiemmin päätöksissään ja lausunnoissaan vastustanut raskaan raideliikenteen varikon sijoittamista Kirkkonummelle. Kirkkonummen kunta toteaa MAL-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä omana kannanottonaan sen, että Rantaradan varikon paikka on vielä avoin. Asiasta on sovittava yhdessä Espoon kaupungin, Kirkkonummen kunnan sekä joukkoliikenteen operaattorien ja varikon toteuttaja- ja rahoittajatahojen kanssa. Kirkkonummen kunta korostaa niin HSL:n hallituksen kuin HSYK:n 12.9.2023 tekemiä päätöksiä asiasta: Poistetaan rantaradan varikkoja koskevasta kohdasta MAL-suunnitelman sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikko sijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmien vuoksi." Näin jäljelle jää seuraava kappale: "Rantaradan osalta toimivaksi varikon sijainniksi on tunnistettu Kaukalahden liikennepaikan läheisyys, joka toimii tulevaisuudessa Espoon kaupunkiradan pääteasemana. Varikon olisi hyvä sijaita lähellä Kirkkonummea, jolloin varikko palvelisi mahdollisimman hyvin myös Kirkkonummelle ja Siuntioon päättyvää liikennettä."

Lisäysehdotusta kannattivat Arttu Lankinen, Timo Haapaniemi, Anna Sahiluoma ja Anneli Granström.

Puheenjohtajan tiedustellessa lisäysehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti

1

esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää hyväksyä tämän asian liitteenä olevan MAL 2023 -suunnitelman sekä merkitä tiedokseen MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA).

Raideliikenteen varikon osalta todettiin lisäksi seuraavaa:

Kirkkonummen kunta on aiemmin päätöksissään ja lausunnoissaan vastustanut raskaan raideliikenteen varikon sijoittamista Kirkkonummelle. Kirkkonummen kunta toteaa MAL-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä omana kannanottonaan sen, että Rantaradan varikon paikka on vielä avoin. Asiasta on sovittava yhdessä Espoon kaupungin, Kirkkonummen kunnan sekä joukkoliikenteen operaattorien ja varikon toteuttaja- ja rahoittajatahojen kanssa.

Kirkkonummen kunta korostaa niin HSL:n hallituksen kuin HSYK:n 12.9.2023 tekemiä päätöksiä asiasta: Poistetaan rantaradan varikkoja koskevasta kohdasta MAL-suunnitelman sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikko sijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmienvuoksi." Näin jäljelle jää seuraava kappale: "Rantaradan osalta toimivaksi varikon sijainniksi on tunnistettu Kaukalahden liikennepaikan läheisyys, joka toimii tulevaisuudessa Espoon kaupunkiradan pääteasemana. Varikon olisi hyvä sijaita lähellä Kirkkonummea, jolloin varikko palvelisi mahdollisimman hyvin myös Kirkkonummelle ja Siuntioon päättyvää liikennettä."

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi

HSL-toimikunta, MAL-neuvottelukunta, Helsingin seudun kunnat, KUUMA-seutu, Uudenmaan liitto, Uudenmaan ELY-keskus sekä Kirkkonummen kunnan palvelualueet.

Selostus

Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK päätti lähettää suunnitelmaluonnoksen ja sen vaikutusten arvioinnin lausunnoille kokouksessaan 29.3.2023. Vastaavasti HSL:n hallitus käsitteli kokouksessaan 28.3.2023 MAL 2023 -suunnitelman luonnoksen ja sen

vaikutusarviointiselostuksen luonnoksen lähettämistä lausunnoille ja päätti lausunnoille lähettamisestä.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnos ja sen vaikutusten arviointi olivat lausuntokierroksella 3.4.-25.5.2023 välisen ajan. Suunnitelmasta ja sen vaikutusten arvioinnista saatiin yhteensä 47 lausuntoa tai kannanottoa sekä 10 asukaspalautetta. Kirkkonummen kunnanvaltuusto antoi lausuntonsa kokouksessaan 22.5.2023 § 37.

Helsingin seudun luottamushenkilöt ovat osallistuneet ja antaneet näkemyksensä MAL 2023 -suunnitelman valmisteluun webinaareissa tammikuussa ja syyskuussa 2021 sekä visio ja tavoitteet -seminaarissa ja pienryhmätyöskentelyssä lokakuussa 2021. Ensimmäistä suunnitelmaversiota ja sen vaikutusten arvioinnin tuloksia käsiteltiin Helsingin seudun kuntien luottamushenkilöiden kanssa seminaarissa ja pienryhmätyöskentelyssä toukokuussa 2022. Toiseen suunnitelmaversioon luottamushenkilöt antoivat näkemyksensä seminaarissa ja pienryhmätyöskentelyssä lokakuussa 2022. Lisäksi suunnitelman sisältöjä on käsitelty seudun poliittisessa ryhmässä keväällä ja elokuussa 2023.

Suunnitelma on viimeistelty seudun kunnista ja muilta lausunnonantajilta saadun palautteen sekä HLJ-toimikunnan ja MAL-neuvottelukunnan kokouksissa 21.6.2023 ja 21.8.2023 sovitun mukaisesti sekä yhteensovittaen kirjauksia aiempien poliittisten neuvotteluiden perusteella tehtyjen muutosten kanssa. Muutoksissa on huomioitu pääministeri Orpon hallitusohjelman kirjauksia soveltuvin osin.

Lisäksi muutoksissa on huomioitu seuraavia periaatteita:

- Asioiden ja toimenpiteiden seudullinen merkitys ja vaikuttavuus sekä lausuntojen painotukset
- Asioiden ja toimenpiteiden vaikutukset suhteessa MAL-tavoitteisiin
- Toimenpiteiden uudelleenmuotoilut seudullisen hyväksyttävyyden saavuttamiseksi

Suunnitelmaan tehdyt keskeiset muutokset

- Kärkitoimenpiteitä muutettu
  - o Selvitettävät asiat poistettu kärkitoimenpiteistä.
  - o Lisätty ajoneuvokannan uudistumisen vauhdittaminen ja erityisesti raskaan liikenteen osalta
- Asumisen toimenpiteitä uudelleenmuotoiltu

- o Kunnat ohjaavat tarvittaessa huoneisto- ja talotyyppi-, hallinta- ja rahoitusjakaumaa asuntotuotannon monipuolisuuden, laadun ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen varmistamiseksi. Perustelu: Uudelleenmuotoiltu suunnitelmaan, sillä enemmistö seudun kunnista esitti kirjauksen sisällyttämistä suunnitelmaan lausuntopalautteessa.
  - o Ohjaus tapahtuu edelleen kuntatasolla kuntien harkinnassa, mutta lausuntopalautteen perusteella haluttiin sisällyttää suunnitelmaan vahvempi seututasoinen suositus ohjauksesta, ilman kirjausta seututasoinen suositus tarkastella huoneisto- ja talotyyppi-, hallinta- ja rahoitusjakaumaa puuttuisi suunnitelmasta kokonaan.
- Asuntokannan monipuolisuuden ja asuntomarkkinoiden toimivuuden varmistamiseksi kehitetään vuokra- ja omistusasumisen väliin sijoittuvia ns. välimuodon malleja yhdessä asumisen toimijoiden ja valtion kanssa. Perustelu: Lisätty lausuntopalautteen perusteella, sillä kaikki seudun kunnat (Helsinki, Espoo, Vantaa +KUUMA) kannattivat virallisissa lausunnoissaan asumisen välimuodon mallien kehittämistoimenpidettä. Perusteluina mainittiin mm., että ARA-tuotannon ohella tarvitaan myös muita välimuodon asumisen malleja esimerkiksi vuokratulovaltaisten alueiden asuntokannan monipuolistamiseen. Ehdotus on kompromissi, sillä haluttiin välttää käyttämästä termiä kohtuuhintainen.
- Päivitetty ja uudelleenmuotoiltu asumisen osioiden leipätekstejä yhteensovittaen poliittisten neuvottelujen kirjauksia ja lausuntopalautetta. (Muutostekstit ovat suunnitelmaluonnoksessa ja taustaraportissa punaisella ja vanhat tekstit punaisella yliviivattuna. Uudelleenmuotoilut on tehty mahdollisimman pienillä muutoksilla yhteensovittaen ja perustellen)
- Valtio kompensoi ALV:n noston 10 %:sta 14 %:iin seudun joukkoliikenteelle.
- Investointiohjelma
  - o Lapinkylän asema lisätty
  - o Metroasemien peruskorjauspaketti lisätty
  - o Vt 25 Kapulin eritasoliittymä siirretty vuosien 2028-2031 koriin
  - o Satamatunneli ja kytetyvät tiehankkeet lisätty koriin 2028-2031
  - o Helsingin päärautatieaseman vaihtoyhteyksien parantaminen lisätty suunnitteluohjelmaan

- o Vt 4 kehittäminen ja Viikin-Malmin pikaraitiotie hanke yhdistetty vt 4-hankekokonaisuudeksi
- o Lisätty kirjaus siitä, että investointiohjelman ohella on muita hankkeita, joita tulee edistää kuntien ja valtion yhteistyössä.
- o Pienhankeohjelmaa päivitetty
- Pysäköintipolitiikan kirjausta muokattu
- Liityntäpysäköintikirjaukset täydennetty päivitetyn toimenpideohjelman mukaisesti
- Hankeyhtiötä koskevat kirjaukset muokattu hallitusohjelmaa mukaillen
- Lähijunaliikenteen varikkoja koskevia kirjauksia muokattu
- Nopeusrajoitusten alentaminen siirretty maankäyttöä koskevaksi toimenpiteeksi.
- Karttoja päivitetty
  - o Lisätty uudet kartat hankeyhtiöistä sekä yhdistelmäkartta juna- ja metroasemista sekä kaupunki uudistusalueista
  - o Elinkeinokarttaa muokattu
  - o Joukkoliikenteen runkoverkkokarttaa muokattu

Taustaa

Helsingin seudun maankäytön (M), asumisen (A) ja liikenteen (L) MAL 2023 -suunnitelma on strateginen, Helsingin seudun 14 kuntaa kattava suunnitelma. Suunnitelma ilmaisee seudun kuntien yhteisen tavoitetilan seudun kehityksestä vuoteen 2040 ja luo näkemystä vuoteen 2060 asti. Visiona on, että Helsingin seutu on vuonna 2040 Euroopan kestävimmin kasvava ja ihmisläheisin metropolialue. Suunnitelmakokonaisuus kattaa myös lakisääteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman. Vaikutusten arviointi puolestaan täyttää SOVA-lain (laki viranomaisten ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 200/2005) vaatimukset ja arviointia on tehty liikenteen lisäksi maankäytön ja asumisen keskeisistä teemoista.

MAL 2023:n visio, tavoitteet, tavoitetasot ja arviointikokonaisuudet päätettiin alkuvuonna 2022. Kokonaisuus yhdessä arviointiohjelman kanssa hyväksyttiin HSL-hallituksessa 8.2.2022, HSYK:ssä 16.2.2022 ja KUUMA-johtokunnassa 17.3.2022. Visiona on, että Helsingin seutu on vuonna 2040 Euroopan kestävimmin kasvava ja ihmisläheisin metropolialue. Seutu saavuttaa vision mukaisen tulevaisuuden vuoteen 2040 mennessä vastaamalla suunnitelmalle asetettuihin kolmeen päätavoitteeseen: hiilineutraaliin, hyvinvoivaan ja menestyvään Helsingin seutuun.

MAL 2023 -suunnitelman keskeinen sisältö

MAL-suunnitelma tiivistää keskeiset yhdyskuntarakenteen, liikennejärjestelmän ja asuntotarjonnan kehittämisen toimenpiteet ja seudun tavoitellut ominaispiirteet, jotka toteuttavat suunnitelmalle asetettuja tavoitteita. Kiteytetysti MAL 2023 -suunnitelman sisältö voidaan kuvata viiden kohdan mukaan:

- Jatketaan Helsingin seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
- Rakennetaan Helsingin seudun asukkaiden tarpeisiin monipuolisia ja laadukkaita asumisen vaihtoehtoja ja uudistetaan määrätietoisesti asuinalueita, jotka uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen.
- Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun kestävästi liikennejärjestelmän kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.
- Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta.
- Vahvistetaan Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.
-

Suunnitelman kärkitoimenpiteet on jaettu viiden keskeisen teeman alle:

Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen

- Rakennetaan 16 500 uutta asuntoa vuosittain.
  - o Kirkkonummen vuositavoite on 430 uutta asuntoa.
  - o Kirkkonummen vuositavoite on asemakaavoittaa uutta asumisen rakennusoikeutta 39 100 k-m².
- Kohdistetaan 95 % seudun uudesta asuntotuotannosta ensisijaisille vyöhykkeille.
- Mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen (mm. asemanseutujen kehittäminen, maanteiden uudet liittymät).

Asumisen monipuolisuus ja kaupunki uudistus

- Toteutetaan ARA-asuntotuotantoa pääkaupunkiseudun kunnissa 30 % ja KUUMA-kunnissa 20 % vuosittaisesta asuntotuotantotavoitteesta.
- Ohjataan huoneisto- ja talotyyppi sekä hallintamuoto- ja rahoitusjakaumaa.
- Ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunki uudistuksen keinoin.
-

Kestävä liikennejärjestelmä

Varmistetaan joukkoliikenteen kilpailukyky palvelutasolla ja lipun hinnalla.

- Kehitetään kestävien matkaketjujen toimivuutta (ml. joukkoliikenteen nopeutustoimet).
- Varmistetaan joukkoliikennejärjestelmän toimivuus (ml. varikot).
- Toteutetaan keskeiset kaupunkiraidehankkeet.
- Toteutetaan pyöräilyn pääverkko.
- Toteutetaan juna- ja metroasemien parantamistoimenpiteitä.

Päästövähennykset

- Vauhditetaan ajoneuvokannan käyttövoimamuutosta vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluverkostoa kehittämällä sekä mm. ympäristövyöhykkeitä selvittämällä.
- Tuetaan erityisesti raskaan liikenteen ajoneuvokannan uudistumista.
- Toteutetaan tiukempaa pysäköintipolitiikkaa.
- Vähennetään asuntojen ostoenergiankulutusta ja rakennetaan uusiutuvaa energiantuotantoa.
- Edistetään vähähiilisten materiaalien ja puun käyttöä rakentamisessa.
-

Elinkeinoelämän toimintaedellytykset

- Toteutetaan tieverkon kehittämistoimia tavara- ja joukkoliikenteen edellytyksiä parantaen.
- Toteutetaan raskaan liikenteen taukopaikat.
- Huomioidaan elinkeinoelämän tila- ja kuljetustarpeet maankäytön suunnittelussa sekä liikennejärjestelmän ja maankäytön yhteensovittamisessa.

Investointiohjelma

MAL-investointiohjelma on laadittu vuosille 2024-2035 ja hankkeet on määritetty kolmeen koriin vuosille 2024-2027, 2028-2031 ja 2032-2035. Investointiohjelmaan on muodostettu eri liikennemuotojen ja seudun alueiden näkökulmasta tasapainoinen kokonaisuus, jonka vaikutukset vastaavat MAL 2023 -suunnitelman tavoitteisiin (hiilineutraali, hyvinvoiva, menestyvä).

MAL-investointiohjelman korissa vuosille 2024-2027 ovat Kirkkonummen alueelta seuraavat kohteet: Masanportin eritasoliittymä Kehä III:lla sekä Kirkkonummen ja Masalan asemien parantaminen.

Yksi lähijunaliikenteen uusista varikoista sijaitsee Espoon ja Kirkkonummen rajan tuntumassa. Suunnitelman kirjauksen mukaan kunnat tekevät sitovat päätökset uusista varikoista vuoden 2024 aikana. Valtio osallistuu varikoiden suunnittelu- ja rakentamiskustannuksiin 30 %:n osuudella.

Investointiohjelmassa on mukana hankkeita, jotka tukevat seudun logistiikan tai maankäytön edellytyksiä tai näitä molempia. Lähtökohtana on ollut muodostaa jatkumo MAL 2019-suunnitelman investointiohjelmalle sekä yhteensovittaa investointiohjelmaa Väyläviraston valtakunnalliseen investointiohjelmaan. Hankkeiden osalta on huomioitu niiden suunnitelmavalmius ja toteutettavuus sekä seudullinen vaikuttavuus, kustannustehokkuus ja vaikutus maankäytön tai tavaraliikenteen kehittymiseen. Investointiohjelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 3,9 mrd. euroa. Investointiohjelman ohella on muita hankkeita, joita tulee edistää kuntien ja valtion yhteistyössä.

Vaikutusten arviointi

Suunnitelman vaikutuksia on arvioitu vaikutusten arviointiohjelmassa määritettyjen teemojen pohjalta. Vaikutuksia on arvioitu arviointikehikon pohjalta, joka teemat liittyvät ympäristövaikutuksiin, sosiaalisiin vaikutuksiin ja taloudellisiin vaikutuksiin.

Suunnitelman kolmen päätavoitteen (hiilineutraali, hyvinvoiva, menestyvä) toteutumista suunnitelman toimenpitein on selvitetty arviointikokonaisuuksien pohjalta. Arviointikokonaisuuksia on hyödynnetty suunnitelman eri vaiheiden vaikutusten arvioinnissa.

Hiilineutraaliudelle asetettiin arviointikokonaisuus, joka koostuu liikenteen ja asumisen CO₂-päästöistä. CO₂-päästöjen osalta tavoitetasoiksi on asetettu, että liikenteen CO₂-päästöt ovat lähellä nolaa vuoteen 2040 mennessä. Lisäksi kestävä yhdyskuntarakenteen ja liikenteen yhteensovittamisessa seudun henkilöautoliikenteen päästöt vähenevät

sopusoinnussa kansallisten päästötavoitteiden kanssa. Asumisen CO₂ -päästöjen osalta tavoitetasona on, että kokonaisenergiankulutus laskee vuoteen 2040 mennessä kuntien omien hiilineutraaliustavoitteiden mukaisesti.

Menestyvä -tavoitteen päämittariksi asetettiin yhteiskuntataloudellinen tehokkuus. Yhteiskuntataloudellisen tehokkuuden tavoitetaso on, että suunnitelman toimenpiteiden ja maankäytön tehokkuuden tuottamien hyötyjen ja järjestelmätason kustannuksien suhde on vähintään yli 1.

Hyvinvoiva -tavoitetta on arvioitu alueiden tasapainoisen kehityksen arviointikokonaisuudella, joka pitää sisällään joukon laadullisia mittareita. Arviointikokonaisuus perustuu asumisen, palveluiden, saavutettavuuden, viher- ja virkistysalueiden ja muiden keskeisten paikkatietoaineistojen tarkasteluun yhdessä väestöä kuvaavan sosioekonomisen yhdistelmäindikaattorin kanssa. Tavoitetasoksi on määritetty neliportaisen luokittelun 3. taso "kannustava" (luokat: "vähäinen vaikutus, mahdollistava, kannustava, vahva vaikutus").

MAL 2023 -suunnitelman vaikutusten arviointiselostus on laadittu lopullisen suunnitelmaversioon pohjalta. Vaikutusten arvioinnin keskeiset tulokset olivat seuraavat:

- Liikenteen CO₂-päästöt (ei muutosta edelliseen tarkasteluun): Liikenteen CO₂ -päästöt laskevat noin puoleen vuoden 2005 tasosta. Suunnitelman toimenpiteillä päästöt vähenevät vain noin kolme prosenttiyksikköä. Päästötavoitetta ei voida saavuttaa ilman henkilöautojen liikennesuoritteeseen vaikuttavia keinoja. Päästötavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös muutoksia raskaan liikenteen kalustossa ja käyttövoimissa sekä logistiikan tehostamista. Joukkoliikenteen päästöt vähenevät, mutta niiden vaikutus jää kokonaiskuvassa pieneksi.
- Asumisen energiankulutus (ei muutosta edelliseen tarkasteluun): Vuosittainen ostoenergian tarve laskee noin 2 % vuoteen 2040 mennessä. MAL-suunnitelman toimenpiteillä kannustava vaikutus.
- Tasapainoisen kehityksen arviointikokonaisuus (ei asteikollista muutosta edelliseen tarkasteluun): Viimeistely ehdotus kannustaa luonnosta selkeäsanaisemmin edistämään laadukasta ja monipuolista asuntotuotantoa, vaikka päämittariin ei ole tullut muutosta.
- Yhteiskuntataloudellinen tehokkuus: Suunnitelman hyödyt jäävät hieman kustannuksia pienemmiksi eli yhteiskuntataloudellinen tehokkuus on hieman alle yhden, 0,97. Suurimmat hyödyt ovat seurausta joukkoliikenteen käyttäjille edullisemmista lipunhinnoina

ja liikennejärjestelmän käyttäjien matka-aikasäästöistä. Joukkoliikenteen käytön lisääntymisen myötä tieliikenteen ruuhkautuminen vähenee ja syntyy merkittäviä matka-aikasäästöjä. Ilman vuosittaista lisäjoukkoliikennetukea yhteiskuntataloudellinen tehokkuus on 0,45.

Suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arvioinnin (SOVA) yhteysviranomaisen mukaan MAL 2023 -suunnitelman vaikutusten arviointi on monipuolinen ja kattava, eikä se edellytä lisätoimenpiteitä.

Jatkovalmistelu ja suunnitelman hyväksyminen

MAL 2023 -suunnitelman hyväksyy maankäyttö- ja asumissisältöjen osalta HSYK ja lähettää ne edelleen kuntien hyväksyttäväksi. Liikennesisältöjen osalta Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä HSL:n hallitus hyväksyy suunnitelman jäsenkuntiensa puolesta. Niiden kuntien osalta, jotka eivät ole HSL:n jäseniä, liikennesisällöt hyväksytään KUUMA-johtokunnan lähettämänä kuntakohtaisesti. Maankäytön ja asumisen osalta MAL-suunnitelmasta päättää Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK ja seudun kunnat.

Päätöksenteossa MAL 2023 -suunnitelmaan on tehty seuraavat muutokset:

HSL hallitus 12.9.2023:

- Poistettiin sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikkosijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmien vuoksi."

HSYK 12.9.2023:

- Sivulle 51 kohtaan 5.2.1. lisättiin lause: "sekä kehittämällä kyliä." "Pientaloasumisen mahdollisuuksia edistetään seudulla monin tavoin, myös tehostamalla ja uudistamalla vanhoja pientaloalueita, sekä kehittämällä kyliä."
- Poistettiin sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikkosijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmien vuoksi."

KUUMA johtokunta päätti 26.9.2023 omalta osaltaan hyväksyä MAL 2023 -suunnitelman. Samalla johtokunta esittää Kirkkonummen

kunnanhallitukselle hyväksyvät MAL 2023 -suunnitelman hyväksymistä maankäytön ja asumisen osalta.

MAL 2023 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimuksen päivitys valtion ja seudun kuntien kesken.

Liitteet / bilagor

2 MAL 2023_suunnitelma

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

MAL 2023_taustraraportti

vaikutusten_arviointiselostus

mal2023_diaesitys

hsl_hallitus_12.9.2023_poytakirjan_ote_80

helsingin_seudun_yhteistyokokouksen_poytakirjaluonnos_12.9.2023

Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2024-2027

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 379
1068/08.00.00/2019

Valmistelija	Liikennesuunnittelija Marko Suni, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 että Kirkkonummen kunta antaa liitteenä olevan lausunnon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2024-2027 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän kokouksessa.
Käsittely	Liikennesuunnittelija Marko Suni esitteli asiaa kokouksessa ja poistui kokouksesta tämän pykälän jälkeen klo 18.31. Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi että keskustelun aikana on tehty lisäys- ja muutosehdotuksia seuraavasti: Matti Kaurilan lisäysehdotus, Sivu 4 Liikenneturvallisuus: Kirkkonummen kunta piti hyvänä, että ELY-keskus toteutti viime vuonna liikenneturvallisuutta parantaneen Turunväylän riista-aidat Palojärven kohdalle, <i>mutta toivoo, että riista-aidoissa olevat riista-aukot suljetaan ennen kuiun tiellä sattuu vakavia onnettomuuksia.</i> Lisäysehdotusta kannattivat Anna Sahiluoma, Timo Haapaniemi, Arttu Lankinen, Anneli Granström, Carl-Johan Kajanti, Ulf Kjerin ja Antti Kilappa. Puheenjohtajan tiedustellessa lisäysehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Matti Kaurilan muutosehdotus, Sivu 2 toinen kappale: Kirkkonummen kunta pitää <i>erittäin</i> valitettavana, ettei suunnitelmakaudella ole nostettu Kirkkonummelta muita valtion väyläverkon hankkeita mukaan. Pelkästään Kirkkonummen alueelle sijoituvia hankkeita ei ole yhtään nelivuotiskaudella. Kirkkonummi pitää erittäin tärkeänä, että listalle lisätään toteutettavia hankkeita, jottei korjausvelka kasva entistä kestävämmälle tasolle. Myös väyläverkon kehittäminen vaatii valtion osallistumista kasvavalla seudulla.

Muutosehdotusta kannattivat Carl-Johan Kajanti, Timo Haapaniemi, Anna Aintila, Anna Sahiluoma ja Antti Kilappa.

Puheenjohtajan tiedustellessa muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Carl-Johan Kajannin lisäsehdotus:

Lisätään sivun 4. "Kävely ja pyöräily" osion viimeisen kappaleen jälkeen seuraava teksti: Kun päällyste uusitaan kunnan alueella olevilla ELY-maanteillä tai niiden osuuksilla, joille ei odotusarvona ole kevyen liikenteen väylää moneen vuoteen, Kirkkonummen kunta näkee, että piennar tulisi päällystää mahdollisimman lähelle ojanpenkkaa. Kaikista vaarallisimmissa kohdissa piennarta voisi samalla leventää vähän, mikäli muuten ei ns. sorareunaa jäisi riittävästi. Tämä lisäisi merkittävästi turvallisuutta monella tiellä kustannustehokkaalla tavalla, vaikka liikenneturvallisuusratkaisuna se ei ole yhtä hyvä kuin kevyen liikenteen väylä.

Lisäsehdotusta kannattivat Matti Kaurila, Arttu Lankinen, Anna Sahiluoma, Anna Aintila, Antti Kilappa ja Ulf Kjerin.

Puheenjohtajan tiedustellessa lisäsehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Timo Haapaniemen lisäsehdotus, sivu 4 1. kappaleen loppuun:

Myös Upinniementien pyörätielle (mt 1191) on tarve varuskunnan suunnasta Strömsbyn alueelle. Tarve liikenneturvallisuuden parantamiseen jalankulun ja pyöräilyn osalta on tärkeää sekä varuskunnan toimintojen että muun kevyenliikenteen osalta.

Lisäsehdotusta kannattivat Anna Aintila, Antti Kilappa, Matti Kaurila, Ulf Kjerin, Arttu Lankinen ja Anneli Granström.

Puheenjohtajan tiedustellessa lisäsehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti

1

että Kirkkonummen kunta antaa liitteenä olevan lausunnon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2024-2027 seuraavin korjauksin:

- muutetaan sivulla 2 toinen kappale:

Kirkkonummen kunta pitää erittäin (sana "todellakin" muutettiin) valitettavana, ettei suunnitelmakaudella ole nostettu Kirkkonummelta muita valtion väyläverkon hankkeita mukaan. Pelkästään Kirkkonummen alueelle sijoituvia hankkeita ei ole yhtään nelivuotiskaudella. Kirkkonummi pitää

erittäin tärkeänä, että listalle lisätään toteutettavia hankkeita, jottei korjausvelka kasva entistä kestävämmälle tasolle. Myös väylaverkon kehittäminen vaatii valtion osallistumista kasvavalla seudulla.

- lisätään sivulle 4, Liikenneturvallisuus:

Kirkkonummen kunta piti hyvänä, että ELY-keskus toteutti viime vuonna liikenneturvallisuutta parantaneen Turunväylän riista-aidat Palojärven kohdalle, mutta toivoo, että riista-aidoissa olevat riita-aukot suljetaan ennen kuiun tiellä sattuu vakavia onnettomuuksia.

- Lisätään sivun 4 "Kävely ja pyöräily" osion viimeisen kappaleen jälkeen seuraava teksti: Kun päällyste uusitaan kunnan alueella olevilla ELY-maanteillä tai niiden osuuksilla, joille ei odotusarvona ole kevyen liikenteen väylää moneen vuoteen, Kirkkonummen kunta näkee, että piennar tulisi päällystää mahdollisimman lähelle ojanpenkkaa. Kaikista vaarallisimmissa kohdissa piennarta voisi samalla leventää vähän, mikäli muuten ei ns. sorareunaa jäisi riittävästi. Tämä lisäisi merkittävästi turvallisuutta monella tiellä kustannustehokkaalla tavalla, vaikka liikenneturvallisuusratkaisuna se ei ole yhtä hyvä kuin kevyen liikenteen väylä

- lisätään sivun 4, 1. kappaleen loppuun:

Myös Upinniementien pyörätielle (mt 1191) on tarve varuskunnan suunnasta Strömsbyn alueelle. Tarve liikenneturvallisuuden parantamiseen jalankulun ja pyöräilyn osalta on tärkeää sekä varuskunnan toimintojen että muun kevyenliikenteen osalta.

Korjattu lausunto on pöytäkirjan liitteenä.

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän kokouksessa.

Tiedoksi

ELY-keskus

Päätöshistoria

Yhdyskuntatekniikan lautakunta 26.10.2023 § 121

Valmistelija

Liikennesuunnittelija Marko Suni,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Yhdyskuntatekniikan palvelualueen johtaja Kauppinen Anna-Kaisa

sijainen kuntateknikaapäällikkö Toni Keski-Lusa

Yhdyskuntatekniikan lautakunta päättää

1

esittää kunnanhallitukselle, että Kirkkonummen kunta antaa liitteenä olevan lausunnon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2024-2027

2

tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Käsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Kim Åström teki seuraavan täsmennysehdotuksen: Viimeiseen kappaleeseen: "Nopeuden alentaminen" muutetaan ilmaisuksi "ylinopeuden torjuminen"

Aleksander Polkko, Kim Liljequist, Hannu Valtanen, Antti Salonen, Ann-Christine Sved ja Pekka Jäppinen kannattivat ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta kannatettiin yksimielisesti.

Keskustelun aikana Antti Salonen teki seuraavan lisäysehdoituksen lausuntoon: Kevyenliikenteen väylä välillä Veikkola - Heparintie tulee lisätä lausuntoon. Tämä on aikaisemminkin esitetty ja on oleellisen tärkeä koululaisten liikkumisen kannalta.

Aleksander Polkko, Pekka Jäppinen, Kim Åström, Ronja Karkinen, Hannu Valtanen, Teemu Kelkka, Ann-Christine Sved ja Kim Liljequist kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta kannatettiin yksimielisesti.

Keskustelun aikana Ronja Karkinen teki seuraavan muutosehdotuksen: Lisätään lausuntoon, että kunta pyytää ELY-keskusta kehittämään iikennesuoritteiden muutoksen arvioimista, jotta ymmärretään paremmin miten esimerkiksi kansalliset ilmastotoimet todennäköisesti vaikuttavat väylien käyttöön tulevaisuudessa.

Sanni Jäppinen, Ann-Christine Sved ja Pekka Jäppinen kannattivat ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta ei kannateta yksimielisesti, joten asiasta tulee äänestää.

Puheenjohtaja käynnisti äänestyksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Ronja Karkisen muutosehdotusta, äänestävät EI.

Puheenjohtaja päätti äänestyksen. Äänet jakautuivat seuraavasti:

6 JAA-ääntä (Valtanen, Polkko, Salonen, Liljequist, Snellman, Åström)
4 EI- ääntä (Karkinen, Sved, Jäppinen S., Jäppinen P.)
1 TYHJÄ (Kelkka), jolloin pohjaehdotus voitti.

Päätös

Yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti

1. esittää kunnanhallitukselle, että Kirkkonummen kunta antaa liitteenä olevan lausunnon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2024-2027

2. tehdä lausuntoon seuraavat muutokset:

2.1 Lausunnon viimeiseen kappaleeseen täsmennetään: "Nopeuden alentaminen" muutetaan ilmaisuksi "ylinopeuden torjuminen"

2.2 Kevyenliikenteen väylä välillä Veikkola - Heparintie tulee lisätä lausuntoon. Tämä on aikaisemminkin esitetty ja on oleellisen tärkeä koululaisten liikkumisen kannalta.

3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Tiedoksi

Selostus

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus lähettää kuntien käyttöön ja mahdollista lausuntoa varten tienpidon ja liikenteen suunnitelman (TLS) vuosille 2024–2027. Lausunnot ja kommentit suunnitelmasta pyydetään lähettämään 31.10.2023 mennessä. Suunnitelma päivitetään vuosittain ja julkaistaan ainoastaan digitaalisessa muodossa suomen- ja ruotsinkielillä internet-osoitteessa www.tienpidonsuunnitelma.fi

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma kattaa Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakunnat. Suunnitelmassa kuvataan alueen tienpidon, talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja siinä on esitetty toimenpiteet, jotka todennäköinen tuleva perustienpidon rahoitus mahdollistaa toimialueella. Suunnitelmassa ei esitetä suurempia useiden miljoonien kehittämishankkeita, joiden toteutus vaatii eduskunnan myöntämää erillisiä rahoitusta.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpito perustuu valtion talousarvion

perusväylänpidon määrärahaan, jolla hoidetaan valtion omistaman maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Valtion budjetissa myönnetty tienpidon ja tieverkon kehittämisen määrärahat eivät ole riittävät ylläpitääkseen nykyistä tieverkkoa riittävässä kunnossa ja kehittääkseen sitä vastaamaan nykyisiä tarpeita. Nykyisellä määrärahojen tasolla korjausvelka kasvaa entisestään. Tienpidon lisäksi Uudenmaan ELY-keskukselle on osoitettu määräraha myös joukkoliikennepalveluihin.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen rahoitus ja toimintaympäristö

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2023 kesäkuun tilanteessa on noin 121 miljoonaa euroa. Vertailun vuoksi vuodelle 2022 oli esitetty 138 miljoonaa euroa, mutta viime vuosikymmenellä taso on ollut alle 100 miljoonan euron. Maanteiden päivittäinen hoito on merkittävin kunnossapidon erä vuositasolla. Päälystäminen on korjaamisessa suurin kuluerä, mutta määrärahojen ostovoima on romahtanut aikaisempiin vuosiin verrattuna mm. öljyn ja päälystysurakoiden kallistumisen vuoksi. Korjausvelka kasvaa tänä vuonna erityisesti alemmalla tieverkolla. Korjausvelan pysäyttäminen ja tiestön kestävä ja pitkäjänteinen ylläpito vaativat pysyvää tienpidon rahoitustason korotusta valtion budjetissa.

Perustienpidon rahoitus (ylläpito ja huolto) nousi hetkellisesti vuosikymmen alussa, jolloin myös Kirkkonummella päälystettiin useita heikkokuntoisia teosuuksia. Määrärahojen pienentymisen lisäksi edellä mainittu kustannusten kasvu on heikentänyt tienpidon mahdollisuuksia ja erityisesti teiden päälystämistä. Uudellamaalla vuosittainen tarve teiden uudelleenpäälystämiseksi olisi noin 700 kilometriä, josta tänä vuonna voidaan toteuttaa 360 kilometriä.

Uudenmaan alueen tieverkon pituus on noin 12 % koko maan tiestöstä, mutta siellä syntyy kolmannes koko maan liikennesuoritteesta. Myös raskaan liikenteen osuus on alueella poikkeuksellisen suuri, noin neljäsosa koko maan kuljetussuoritteesta. Muuta maata suuremmista liikennemääristä johtuen alueen tiestö kuluu keskimääräistä nopeammin.

Liikenneverkon parantamisinvestoinnit liittyvät liikenteen palvelutason nostoon, kuten matkojen ja kuljetusten turvallisuuden ja sujuvuuden lisäämiseen. Näitä parantamishankkeita on varsin vähän lähivuosien hankelistoilla.

Vuosien 2024-2027 suunnitelmatilanne

ELY-keskuksella on tavoitteena käynnistää tänä syksynä jalankulku- ja pyörätien rakentaminen Turuntielle (mt 110) Veikkolasta Kolmirantaan. Hanke kuuluu MAL-sopimuskauden 2020-2023 pieniin hankkeisiin ja se

toteutetaan yhteistyössä Kirkkonummen kunnan kanssa. Hanke näkyy vuoden 2023 suunnitelmakartassa.

Tienpidon ja liikenteen suunnitelman kartoilla on esitetty tärkeimmät hankkeet. Vuosien 2024-2027 kartassa näkyy suunnitelmakauden kiireellisimmät hanketarpeet, joita on niukalti Uudenmaan ELY-keskuksen alueella. Ainoa Kirkkonummelle osittain sijoittuva kehittämishanke on Turuntien (mt 110) jalankulku- ja pyörätie Espoosta Brobackantieltä Kolmirantaan eli tärkeä jatkoyhteys nyt aloitettavalle Veikkola-Kolmiranta yhteydelle. Tästä noin 400 metrin osuus sijoittuu Kirkkonummen kunnan puolelle. Myös Väyläviraston investioitiohjelma vuosille 2024-2031, josta kunta antoi lausunnon helmikuussa 2023, ei sisällä suurempia kehittämishankkeita Kirkkonummen alueella. Kunta kuitenkin pyrkii edistämään osaltaan aktiivisesti tärkeimpiä hankkeita, joita myös kunnassa tulee priosoida nykyisessä tilanteessa. Monet hankkeet siirtyvät tai voi jäädä jopa ilman valtion rahoitustakin tulevina vuosina. Myös kuntien omaa roolia painotetaan varsinkin maankäyttöhankkeissa. Tähänkin kehityskulkuun tulee varautua.

Tänä syksynä on valmistunut MAL 2024-2027 suunnitelma. Useimmat suunnitelman hankeista eivät näy tienpidon ja liikenteen kartalla erinäisistä syistä. MAL-sopimusneuvottelut käydään vuoteen 2024 mennessä ja MAL-sopimuksessa määritellään tulevan kauden kehittämishankkeita, jotka voivat nousta tulevien vuosien kehittämisinvestointeihin.

Kirkkonummella on aiemmin 2020-luvulla toteutettu seuraavia hankkeita joko eduskunnan erillisrahoituksella, MAL-hankkeina tai ELY-keskuksen toimintarahoituksella. Vuonna 2020 toteutettiin Länsiväylän (kt 51) ja Upinniementien ramppien liikennevalot (2020) ja vuonna 2021 valmistui Kt 50 Kehä III valaistushanke välillä Mankki – kt 51. Kolsarin suojat ja pysäkit toteutettiin yhteishankkeena kunnan kanssa Upinniementielle (2021) ja viime vuonna Mäyrätien pysäkkilevennys Gesterbyntielle pienenä liikenneturvallisuustoimenpiteenä.

Kirkkonummen kunta antaa Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2024–2027 liitteenä olevan lausunnon.

Liite:

Kirkkonummen kunnan lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2024–2027.

Oheismateriaalit:

- Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2024–2027
- Kartta_UUDELY_hankkeet_2023
- Kartta_UUDELY_hankkeet_2024–2027

Päätöshistoria

Liitteet / bilagor

- 3 Kirkkonummen kunnan lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen Tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2024-2027, hyväksytty Kh 6.11.2023 § 379

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Kirkkonummen kunnan lausunto_ELY_TLS_2024-2027_KH_06112023
ELY_Tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2023-2027
ELY_Tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2023-2027_SV
Kartta_hankkeet_2023_15062023
Kartta_hankkeet_2023_15062023_SV
Kartta_hankkeet_2024_2027_29092023
Kartta_hankkeet_2024_2027_29092023_SV

Liikerakennusten korttelialueen tontin osan myynti Gesterbyssä

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 380

499/10.00.01/2022

Valmistelija	Kunnangeodeetti Otso Kärkkäinen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus 1 päättää myydä liitteenä olevan kauppakirjan mukaisin ehdoin kiinteistöstä GESTERBY GÅRD 257-418-1-241 noin 1000 m ² :n suuruisen määräalan, joka on Läntisen Gesterbyn asemakaavan korttelin 414 liikerakennusten korttelialueen tontin osa, Kesko Oyj:lle, y-tunnus 0109862-8, kauppahintaan 166 710 euroa. 2 päättää oikeuttaa ja valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään kauppakirjaan vähäisiä tarkistuksia ja allekirjoittamaan kauppakirjan. 3 päättää, että päätös voidaan panna täytäntöön odottamatta sen lainvoimaisuutta (kuntalaki 143 §).
Käsittely	Puheenjohtaja Timo Haapaniemi ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Kunnanhallituksen II varapuheenjohtaja Ulf Kjerin toimi puheenjohtajana tämän pykälän aikana.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	Kesko Oyj
Selostus	Kirkkonummen kunta omistaa Gesterbyssä osoitteeseen Hevoshaansilta kaavoitetusta noin 2368 m ² :n suuruisesta liikerakennuksen korttelialueen (KL) tontista noin 1000 m ² :n osan. Pääosan tontista omistaa As. Oy Gesterbynpolku 6. Molemmat myyvät osansa tontista erillisillä kauppakirjoilla Kesko Oyj:lle yhtenäisin hintaehdoin. KL-tontin rakennusoikeus on 720 k-m ² , josta kunnan omistamalle tontin osalle pinta-alan suhteessa jyvitetty osuus on 304 k-m ² .

KL-tontin hyväksi perustetaan korvauksetta pysyvä rasite kolmea henkilöautopaikkaa varten kunta omistamalle korttelin 415 autopaikkojen korttelialueen (LPA) tontille. Autopaikat sijoitetaan LPA-tontin länsipäättyyn likimäärin kauppakirjan karttaliitteeseen 2 merkittyyhin paikkaan. KL-tontin omistaja vastaa LPA-tontilla rasiteoikeuden nojalla hallitsemiensa autopaikkojen:

- merkinnöistä ja kyltityksestä,
- varusteista (esim. lämmityspistokkeet ja sähköautojen latauspistokkeet), sähköliittymiseen ja energiamaksuineen, sekä
- ylläpidosta, kunnossapidosta, puhtaanapidosta ja lumitöistä.

Ostaja vastaa rasitteen perustamisen toimituskustannuksista.

KL-tontti on rakennettavissa, kun Hevoshaansillan, Hevoshaanrinteen ja Hevoshaanrinteestä erkanevan kevyen liikenteen yhteyden (kaavamääräys ”jk/t/h”) katurakentamisen urakat ovat valmistuneet ja KL-tontti on liitettävissä kunnalliseen vesijohto-, jätevesiviemäri- ja hulevesiviemäriverkostoon.

Kunta on kauppaehdoissa sitoutunut rakennuttamaan mainitut kadut ja vesihuollon tarvittavilta osin käyttökuntoon 31.5.2026 mennessä. Vastaavasti ostaja sitoutuu rakentamaan KL-tontille viiden vuoden kuluessa kaupantekohetkestä käyttöönotettavaksi kerrosalaltaan vähintään 685 k-m²:n suuruisen elintarvikekaupan.

Päätöksen liitteet:

- kauppakirja

Päätöshistoria

Liitteet / bilagor

4 Kauppakirja Läntinen Gesterby_Kunta ja Kesko 20231024

Toimitilapalvelujen lautakunnan lisämäärärahaesitys, Kv

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 381

618/02.02.00/2022

Valmistelija	yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättä 1 esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy toimitilapalvelujen lautakunnan toimintakatteeseen 600 000 euron lisämäärärahan. 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Päätöshistoria	Toimitilapalvelujen lautakunta 25.10.2023 § 67
Valmistelija	yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi
Päätösehdotus	Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa Toimitilapalvelujen lautakunta päättä esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto hyväksyy toimitilapalvelujen lautakunnan toimintakatteeseen 600 000 euron lisämäärärahan.
Käsittely	
Päätös	Toimitilapalvelujen lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	
Selostus	Talousarvion 2023 mukaan toimitilapalvelujen lautakunnan yhteenlaskettu ulkoisten toimintatulojen ja -menojen erotus eli toimintakate on valtuuston nähden sitova.

Tilanteessa 09/2023 arvioidaan, että lautakunnan toimintakate toteutunee talousarviota heikompana. Merkittävin poikkeama talousarvioon verrattuna ovat palvelujen ostojen ylittyminen kiinteistöjen ylläpidon osalta. Palvelujen ostot kiinteistöjen ylläpidon osalta ylittyvät, koska vuoden aikana on toteutunut eräitä poikkeavia kustannuksia, joita ei ollut ennakoitu talousarviossa. Esimerkiksi osa Winellska skolan väistötilojen muutos- ja korjauskustannuksista Kirkkoharjun koulun ja Aseman Ostarin alakerran tiloissa on siirtynyt vuodelle 2023. Lisäksi yleinen kustannustason nousu on vaikuttanut merkittävästi ylläpidon kustannuksiin. Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi on noussut 8,4% toisella vuosineljänneksellä 2023. Lisäksi henkilöstökustannukset ovat ylittymässä puhtaus- ja ruokapalvelujen osalta, koska kunta-alan palkkaratkaisu toteutui suurempana kuin vuoden 2023 talousarviossa oli ennakoitu.

Kokonaisuutena arvioidaan, että toimitilapalvelujen lautakunta tarvitsee noin 600 000 euron suuruisen lisämäärärahan. Ennuste on epävarma ja siihen vaikuttaa mm. loppuvuoden sääolosuhteet (lämmitys- ja ylläpitokustannukset) sekä mahdolliset ennakoinnattomat kustannukset.

Oheismateriaalina on lautakunnan talouden seurantaraportti tilanteesta 09/2023, korjausohjelma ja investointien tilanne.

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Korjausohjelma 13.10.2023

Investointiraportti 10.11.2023

Talouden ja toiminnan seurantaraportti_topa 09_2023

Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen johtokunnan lisätalousarvioesitys vuodelle 2023, Kv
Kunnanhallitus 06.11.2023 § 382
618/02.02.00/2022

Valmistelija	Liikelaitoksen johtaja Antti Levänen, talousjohtaja Esa Lindell, Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 esittää kunnanvaltuustolle, että sitovaa tulostavoitetta muutetaan siten, että Kirkkonummen Veden tulos voi olla 0 euroa. Muutos, 975 853 euroa, tehdään alentamalla talousarvion tuloarviota. 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen johtokunta 11.10.2023 § 44

Valmistelija	Liikelaitoksen johtaja Antti Levänen, talousjohtaja Esa Lindell, Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Liikelaitoksen johtaja, Kirkkonummen Vesi Levänen Antti sijainen käyttöpäällikkö Maria Lehtinen Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen johtokunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että sitovaa tulostavoitetta muutetaan siten, että Kirkkonummen Veden tulos voi olla 0 euroa. Muutos, 975 853 euroa, tehdään alentamalla talousarvion tuloarviota.

Käsittely

Päätös

Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen johtokunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Selostus

Talousarvion 2023 mukaan Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen tulos on valtuuston nähden sitova. Talousarvion 2023 mukaan Kirkkonummen Veden sitova talousarvion tulostavoite on 975 853 euroa. Lisäksi toimielimille annettiin toimintakatteeseen liittyvä talousarviotavoite.

Kirkkonummen Vesi -liikelaitoksen tuloksen tilanne 31.8.2023 on oheismateriaalina.

Merkittävimpiä poikkeamia talousarvioon verrattuna ovat maankäyttösopimuksista saatavien tuottojen sekä liittymismaksutuottojen budjetoitua pienempi toteuma. Lisäksi asiakkaiden pienentynyt vedenkulutus on vaikuttanut veden ja jäteveden maksutuottoihin.

Veden liittymämaksutuotot ovat jäämässä alle budjetoidun, vaikka talousarviossa ennakoitiin tuottojen laskua 400 000 eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Syynä tähän on merkittävästi vähentynyt asuntorakentaminen. Talousarvion budjetoidut maankäyttösopimusten tulot eivät toteudu, koska hankkeiden toteutus on viivästynyt kaavoihin ja katusuunnitelmiin liittyvien valitusten takia.

Kirkkonummen Vesi on pyrkinyt vähentämään omia käyttötalousmenojaan, mutta oman toiminnan supistaminen ei korvaa tuottojen pienenemistä.

Elokuussa tulojen toteumaprosentti oli 42,4 ja edellisen vuoden elokuussa 49,1 %. Tuloja on budjetoitu tulevan 1,2 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna, mutta elokuun 2023 tulojen toteuma alittaa edellisen vuoden vastaavan ajankohdan. Laskennallisesti tulot alittuvat 1,45 milj. euroa. Talousarvion laadintakehyksessä Veden toimintakatteelle oli annettu tavoite 3,92 milj. euroa, jonka mukaan talousarvio hyväksyttiin. Toimintakate jää talousarvion muutosesityksen takia 2 461 695 euroon.

Toimintamenot eivät näytä olevan ylittymässä. Investointien poistot näyttävät alittuvan, joten tulojen alitus heikentää tulosta vähemmän kuin mikä toimintakatteen muutos on.

Ennusteeseen liittyy epävarmuutta ja siihen vaikuttaa mm. loppuvuoden sääolosuhteet (sateet) sekä mahdolliset ennakoinnattomat kustannukset.

Päätöshistoria

Oheismateriaali / tilläggsmaterial
tuloslaskelma

Vastaus valtuustoaloitteisiin 2/2019: Muovinkäytön vähentäminen ja muovin kierrätyksen tehostaminen Kirkkonummella sekä 12/2022: Kirkkonummen liittyminen mukaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovista -kampanjaan, Kv

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 383

958/00.04.02/2022

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Anu Hynninen
Ympäristötarkastaja Janne Rainio
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

esittää edelleen kunnanvaltuustolle seuraavan vastauksen valtuustoaloitteisiin 2/2019 Muovinkäytön vähentäminen ja muovin kierrätyksen tehostaminen Kirkkonummella sekä 12/2022 Kirkkonummen liittyminen mukaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovista -kampanjaan ja ehdottaa, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitteita loppuunkäsittelyinä

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Selostus Tausta

Vuonna 2021 uudistetun jätelainsäädännön tavoitteena on, että yhdyskuntajätteestä valmistellaan uudelleenkäyttöön tai kierrätetään 55 painoprosenttia vuonna 2025, 60 painoprosenttia vuonna 2030 ja 65 painoprosenttia vuonna 2035.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymän (HSY) hallitus hyväksyi uudet jätehuoltomääräykset 23.9.2022. Uudet määräykset astuivat virallisesti voimaan 1.11.2022, lukuun ottamatta erikseen ilmoitettuja siirtymäaikoja biojätteen uusille lajitteluvaikeuksille.

Jätehuoltomääräysten mukaan muovipakkausten lajittelu on pakollista, kun on kyseessä vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistö. Muilla kuin asuinkiinteistöillä muovipakkaukset on lajiteltava, kun toiminnassa syntyy vähintään 5 kg muovia viikossa. Mikäli kiinteistöllä lajitellaan bio-, kartonki-, lasi-, pienmetalli- ja muovipakkausjäte, on sekajäteastian tyhjennysväli mahdollista pidentää jopa 16 viikkoon.

Luonnon ja vesistöjen roskaantuminen on maailmanlaajuinen ongelma. Suurin osa roskista on muovia, joka ei maadu pitkänkään ajan kuluessa, vaan pilkkoontuu mikromuoveiksi. Roskaantumisongelmaan liittyy olennaisesti tiedon puute siitä, miten roskat kulkeutuvat kaupungeista vesistöihin.

Toimet Kirkkonummella

Kunnassa vuosina 2021–2022 toteutetun projektin aikana lähes kaikille kunnan kiinteistöille järjestettiin muovin erilliskeräys. Ennen tätä esimerkiksi kunnan keskuskeittiöillä (4 kpl), joissa syntyi yli 25 kg muovia viikossa, ei ollut muovin lajittelumahdollisuuksia. Muovia lajiteltiin ja kerättiin vain kahdessa kunnan päiväkodissa. Projektityön aikana optimoitiin jäteastioiden tyhjennysvälit ja poistettiin ylimääräisiä jäteastioita.

Kunnan työmailla on kiinnitetty erityistä huomiota roskaantumisen ehkäisyyn noin viiden vuoden ajan. Muoviroskan päätymistä ympäristöön ja muovin hautaamista maastoon ehkäistään ohjauksen ja neuvonnan kautta sekä valvomalla työmaiden siisteyttä työmaakokouksissa.

Meluilmoitusten johdosta tehtävissä päätöksissä määrätään muun ohella työmaiden jätehuollosta. Päätöksissä todetaan, että jätehuolto tulee järjestää keskitetysti ja keräyspisteet tulee suojata sateelta, valumavesiltä ja tuulelta. Lisäksi jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään ja niitä on käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhahtaa, maaperän pilaantumisen vaaraa taikka vaaraa pinta- ja pohjavesille.

Tulevat toimet Kirkkonummella

Kunta on ilmoittanut alustavasti osallistuvansa Pidä Saaristo Siistinä ry:n ”Mahanpuruja muovista” -kampanjaan vuonna 2024. Kampanjan avulla kannustetaan asukkaita ja muita toimijoita kiinnittämään huomiota roskaantumiseen ja pohtimaan oman käyttäytymisensä vaikutusta. Kyseessä on viestintäkampanja, jossa kaupunkien kaivonkansia koristellaan suurilla tarroilla.

”Mahanpuruja muovista” – kampanjaan sitoutuminen edellyttää:
-Tarrojen tilaamista ja sijoituskohteiden suunnittelua (ympäristönsuojelu). Tarrat (esim. 10–20 tarraa) maksavat noin 110 €/kpl.
-Tarrojen asentamista Kirkkonummen keskustan, Masalan ja Veikkolan alueille ja niiden poistoa kampanjan päätyttyä (kunnossapito). Asennustyöhön arvioidaan kuluvan aikaa 1 työpäivä/2 hlöä. Poistamiseen arvioidaan vievät 2–3 tuntia työaikaa.

Valtuustoaloite_nro_2_2019___Muovin_käytön_vähentäminen_ ja_muovi
n_kierrätyksen_tehostaminen_Kirkkonummella
Valtuustoaloite 12-2022 Kirkkonummen liittyminen mukaan Pidä Saaristo
Siistinä ry:n Mahanpuruja muovi
Kunnanvaltuusto 5.9.2022 § 73 - Valtuustoaloite 12-2022 Kirkkonummen
liittyminen mukaan Pidä Saaristo Siistinä ry:n Mahanpuruja muovista -
kampanjaan
Kunnanvaltuusto 28.1.2019 § 10 - valtuustoaloite nro 2-2019, muovin
käytön vähentäminen ja muovin kierrätyksen tehostaminen
Kirkkonummella

Vastaus valtuustoaloitteeseen 5/2023: ResQ-applikaation käyttöönotto koulujen ylijäämäruuan myymiseksi ja hävikin vähentämiseksi (kv)

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 384
425/10.03.02.06/2023

Valmistelija	palvelujohtaja Johanna Tuppurainen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 5/2023 ja esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltyinä 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Käsittely	Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen poistui kokouksesta tämän pykälän jälkeen klo 18.52.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Päätöshistoria	Toimitilapalvelujen lautakunta 25.10.2023 § 68
Valmistelija	palvelujohtaja Johanna Tuppurainen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa Toimitilapalvelujen lautakunta päättää antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 5/2023 ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltyinä.
Käsittely	

Päätös Toimitilapalvelujen lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Selostus

Päätöshistoria

Toimitilapalvelujen lautakunta 21.09.2023 § 60

Valmistelija palvelujohtaja Johanna Tuppurainen
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa

Toimitilapalvelujen lautakunta päättää antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 5/2023 ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.

Käsittely

Päätös Asia käsitellään lautakunnan seuraavassa kokouksessa.

Tiedoksi

Selostus Kirkkonummen Perussuomalaisen valtuustoryhmä jätti kunnanvaltuuston kokouksessa 8.5.2023 § 34 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Ylijäämäruokaa syntyy lähes aina, ja sen poisheittäminen ei ole hyvä ratkaisu kenellekään. ResQ sovelluksen avulla voidaan myydä ylijääneitä annoksia puoleen hintaan lähiseudun asiakkaille. Se vähentää hävikkiä ja siitä tulee pientä lisätuloa ruokapalvelun tuottajalle. Näillä tuloilla koulut ovat esim. toteuttaneet oppilaiden jälkiruokatoiveita.

Miten ResQ sovellus toimii:

- Ruokapalvelun tuottaja, joka on liittynyt ResQ - partneriksi, katsoo esim. lopettaessaan päivän lounastarjoilun, mitä tuotteita on jäänyt yli.
- Sen jälkeen hän ilmoittaa nämä tuotteet ResQ palveluun käyttämällä sovellusta kännykällä tai tietokoneella.
- Annokset pakataan mukaan vietäviksi (take away) ja hinnoitellaan noin 50 % halvemmiksi.
- Asiakkaat näkevät ostettavissa olevat tuotteet sovelluksessa. Asiakas saa sovelluksessa ajantasaisen tiedon siitä, montako annosta on jäljellä, tiedot päivittyvät reaaliajassa. Jokainen osto tapahtuu suoraan sovelluksessa, joten ei tarvitse käyttää kassakonetta tai hankkia uusia laitteita. Kun asiakas on maksanut ostoksen, se katoaa sovelluksesta.

- Asiakkaat tulevat noutamaan ostoksensa myyjän määrittelemässä aikaikkunassa.
- Ostoksen voi suorittaa esim. lapsen tai ikääntyneen henkilön puolesta.

Pirkkalan ja Nurmijärven kouluissa ruokahävikkiä torjutaan jo myymällä ruokaa ulos ResQ-sovelluksen kautta. Me allekirjoittaneet ehdotamme, että Kirkkonummen kunnan ruokapalvelu liittyy sovelluksen käyttäjäksi. Alkuun voisi kokeiluun liittää Kirkkonummen keskustan koulun/kouluja.”

Kirkkonummen kunnan ruokapalvelu on elokuussa 2023 aloittanut eri hävikkilajien tarkemman seurannan, mittaamisen ja dokumentoinnin, tavoitteena selvittää linjasto-/tarjoiluhävikin todellinen määrä. Kyseisellä hävikkilajilla tarkoitetaan ruokaa, joka päättyy roskiin, mikäli sitä ei myydä tai lahjoiteta eteenpäin. Ruokapalvelu on seurannan ajaksi ottanut käyttöön hävikkiruoan myynnin kunnan henkilökunnalle ja muille toimipisteissä työskenteleville elokuussa 2023. Hävikkiruokaa on nykyisin mahdollista ostaa kaikista kunnan kouluista ja päiväkodeista lounastarjoilun jälkeen. Ostaja täyttää itse rasian haluamallaan ruoalla ja suorittaa ruoasta maksun. Hävikkiruoan hinta on 3 € / 500 ml ja maksu suoritetaan MobilePayllä. Myynnistä saatuja tuloja on tarkoitus hyödyntää oppilaiden ja päiväkotilasten hyväksi, mikäli myyntitulot ovat riittävät ja mahdollistavat tasapuolisen kohtelun.

ResQ-palvelun käyttöönotto on ollut harkinnassa ja palveluun liittyminen myöhemmin on mahdollista, mikäli nykyinen käytäntö osoittautuu riittämättömäksi ja hävikkiruokaa jää edelleen. ResQ-palvelun käyttöönotto edellyttää koko henkilöstön kouluttamista ja työllistää heitä enemmän kuin nykyinen käytäntö. Lisätyötä aiheuttavat mm. annosten kirjaaminen sovellukseen, ruokien pakkaaminen valmiiksi ja jakelu annosten noutajille. Mahdolliset myymättä jääneet, valmiiksi pakatut ateriapakkaukset, aiheuttavat tuolloin hävikin lisäksi pakkausjätettä.

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Valtuustoaloite ResQ-applikaation käyttöönotosta koulujen ylijäämäruuan myymiseksi ja hävikin vähentämiseksi
Kv 08.05.2023 § 34, Valtuustoaloite 5-2023, ResQ-applikaation käyttöönotto koulujen ylijäämäruuan myymiseksi ja hävikin vähentämiseksi

Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta (S.M.), Kv
Kunnanhallitus 06.11.2023 § 385
692/00.00.01/2021

Valmistelija	johdon assistentti Gunnel Ekström, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto 1.1 myöntää eron Saara Matterolle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä 1.2 valitsee uuden jäsenen tarkastuslautakuntaan Saara Matteron tilalle kauden 2025 loppuun 2 tarkastaa pöytäkirja tämän pykälän osalta kokouksessa.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Selostus	Saara Mattero on anonut eroa tarkastuslautakunnan jäsenyydestä henkilökohtaisista syistä. Kuntalain 10 luvun 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Tarkastuslautakunnan kokoonpano 2021-2025: Ulla Seppälä, Kok. / Vesa Hirvonen, KD Saara Mattero, Kok. / Sami Sailo, Kok. Jerri Kämpe-Hellenius, RKP / Eja Björkqvist, RKP Matti Tanskanen, PS / Juha Isotupa, PS Tuomo Tiitinen, Vas. / Elina Malmberg, Vas. Sea Eklund, Vihr. / Miira Heiniö, Vihr. Teppo Suontakanen, SDP / Sisko Päiviö-Laitinen, SDP Maija Lounamaa, Pro Kirkkonummi / Ramon Dibbets, Pro Kirkkonummi Katri Aula, Kesk. / Kimmo Collander, Kesk.

Ulla Seppälä (Kok.) valittiin tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi ja Jerri Kämpe-Hellenius (RKP) varapuheenjohtajaksi kaudelle 2021 – 2025.

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Eronpyyntö tarkastuslautakunnan jäsenen tehtävistä, S.M.

Kunnanjohtajan ajankohtaiset asiat

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 386

36/00.01.02/2023

Valmistelija	Kunnanjohtaja Virpi Sailas, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää merkitä kunnanjohtajan ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.
Päätös	Kunnanhallitus päätti merkitä kunnanjohtajan ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.
Selostus	Kunnanjohtaja esittelee ajankohtaisia valmisteluissa olevia asioita: <ul style="list-style-type: none"> - Yritysneuvontapalvelun ajankohtaiskatsaus - Kuntastrategian ajankohtaiskatsaus

Kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeusmenettelyä varten saapuneet päätökset

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 387

Toimielinten pöytäkirjoja

Rakennus- ja ympäristölautakunta 24.10.2023
Svenska nämnden för fostran och utbildning 24.10.2023
Elinvoimajaosto 26.10.2023
Yhdyskuntatekniikan lautakunta 26.10.2023
Toimitilapalvelujen lautakunta 25.10.2023

Viranhaltijapäätöksiä

Luettelo valvottavista viranhaltijapäätökset on liitteenä.
Viranhaltijapäätökset ovat kokonaisuudessaan liitteineen luettavissa kokousjärjestelmässä: (tiedostot / kunnanhallitus / viranhaltijapäätökset).

Esittelijä	Kunnanjohtaja Virpi Sailas, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen edellä mainitut kuntalain 92 §:n nojalla otto-oikeuden käyttämistä varten esitetyt päätökset ja päättää, että Kunnanhallitus ei ota asioita käsiteltäväkseen.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Liitteet / bilagor	5 Päätösluettelo , 19.10.-2.11.2023

Pöytäkirjoja tiedoksi

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 388

Samkommunen för Västra Nylands folkhögskola, styrelsen 9.10.2023
Uudenmaan liitto, maakuntahallitus 9.10.2023
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä, hallitus 26.10.2023
HSL, hallitus 31.10.2023

Esittelijä Kunnanjohtaja Virpi Sailas, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee pöytäkirjat tiedokseen.

Päätös Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Samkommunen för Västra Nylands folkhögskola, styrelsen 9.10.2023
Uudenmaan liitto, maakuntahallitus 9.10.2023
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä, hallitus 26.10.2023
HSL, hallitus 31.10.2023

Muut asiat

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 389

Puheenjohtajan ilmoitus:

Seuraava kunnanhallituksen kokous pidetään 20.11.2023 klo 15.00 alkaen, teams kokouksena.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 373, § 374, § 375, § 376, § 377, § 378, § 379, § 381, § 382, § 383, § 384, § 385, § 386, § 387, § 388, § 389

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 380

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimus kunnanhallitukselle

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisuvaatimus tehdään Kirkkonummen kunnanhallitukselle.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen suostumuksella katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen päätöksen tiedoksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei oteta lukuun oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, oikaisuvaatimuksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa, joka on osoitettava kunnanhallitukselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua ja millaista oikaisua siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite
- jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava laatijan yhteystiedot

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava jäljempänä olevaan osoitteeseen virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille kunnan kirjaamoon oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon virka-ajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä myös telekopiona tai sähköpostilla lähettäjän omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Kirkkonummen kunta

Postiosoite: PL 20, 02401 Kirkkonummi

Käyntiosoite: Ervastintie 2, palvelupiste tai kirjaamo 1.krs, Kirkkonummi

Virka-aika: 8.30 - 16.00, maanantaisin 8.30 - 17.00

puh.vaihde 09-29671, faksi (09) 8786 053

s-posti: kirjaamo@kirkkonummi.fi

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn maksullisuus.

Oikaisuvaatimuksen käsittelystä ei peritä maksua.